

ด้านการส่งเสริมอาชีพ

โครงการสาธิตและส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ปีก หมู่บ้านจุฬารณพัฒนา ๕

ที่ตั้งโครงการ

ศูนย์สาขาและผลิตสัตว์ หมู่บ้านจุฬารณพัฒนา ๕ อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส

ความเป็นมา

โครงการหมู่บ้านจุฬารณพัฒนา เป็นการดำเนินงานในการอำนวยการของสถาบันวิจัยจุฬารณ โดยองค์ประธานสถาบันวิจัยจุฬารณ ทรงดำเนินการจัดตั้งหมู่บ้านจุฬารณพัฒนาในพื้นที่ต่างๆ ขึ้นเพื่อพัฒนาฟื้นฟูสภาพแวดล้อมและชีวิตความเป็นอยู่ของราษฎรที่ยากไร้ ให้มีที่อยู่อาศัยและที่ทำกิน ตลอดจนยกระดับความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตของราษฎรให้ดีขึ้นด้วยการส่งเสริมอาชีพด้านต่างๆ โดยทรงมีแนวพระนโยบายในการจัดตั้งหมู่บ้านจุฬารณพัฒนาขึ้นในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่ถูกราษฎรบุกรุกแล้วถางป่า ซึ่งหากยังคงปล่อยให้ราษฎรดำเนินการต่อไปเอง โดยไม่มีแนวทางที่ถูกต้องและชัดเจนแล้ว ป่าสงวนแห่งชาติในแต่ละพื้นที่จะถูกทำลาย

ไปในที่สุด

ในระหว่างการเสด็จทรงปฏิบัติพระภารกิจของ ศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬารณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ตามโครงการเร่งรัดและเสริมสร้างภูมิคุ้มกันโรคให้แก่เด็กในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส และจังหวัดใกล้เคียงระหว่างวันที่ ๑๕ - ๒๑ ธันวาคม ๒๕๓๔ ทรงมีพระกระแสรับสั่งให้ดำเนินการจัดตั้งหมู่บ้านจุฬารณพัฒนา ๕ ขึ้นในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติกะลุปี ตำบลบอง อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส และได้ทรงมอบหมายให้หน่วยบัญชาการนาวิกโยธินกองทัพเรือ ร่วมกับจังหวัดนราธิวาส รับผิดชอบในการดำเนินการจัดตั้งหมู่บ้านโดยมีรูปแบบในการดำเนินงานในลักษณะของหมู่บ้านเกษตรกรรม

ปีที่เริ่มดำเนินงาน

ปี ๒๕๓๖

ผลการดำเนินงานตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงปัจจุบันโดยสรุป

กิจกรรม	หน่วยนับ	ผลงานปี ๒๕๓๘ - ๒๕๕๑	ผลงาน
๑. สาธิตการเลี้ยงสัตว์ปีก(จ.นราธิวาส)	ตัว	ปีละ๗๐-๑๕๐	๑๐๐
-ผลิตลูกสัตว์ปีก (จ.นราธิวาส)	ตัว	๑๕,๕๖๘	๗๕๐
๒. ฝึกอบรมเกษตรกร	ราย	๑,๕๒๐	๕๐
-ฝึกอบรมนักเรียนในโรงเรียน	ร.ร./คน	๘/๒๕๐	-
๓. ส่งเสริมสัตว์ปีกสู่เกษตรกร	ราย/ตัว	๑,๕๕๐/๒๐,๘๓๐	๕๐/๕๐๐
-ส่งเสริมการเลี้ยงแพะสู่เกษตรกร	ราย/ตัว	๒๐/๘๐	-
-ฟาร์มสาธิตการเลี้ยงสัตว์ปีก	ราย/ตัว	๑๒/๒๘๘	-
๔. ส่งเสริมสัตว์ปีกในโรงเรียน	ร.ร./ตัว	๑๖/๑,๑๐๐	-

ประโยชน์ที่ได้รับ

๑. เป็นจุดสาธิตในการเลี้ยงสัตว์แก่เกษตรกร
๒. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มจากการขายสัตว์ปีก

๓. เกษตรกรมีอาชีพการเลี้ยงสัตว์เป็นอีกทางเลือก

๔. เกษตรกรมีอาหารโปรตีนบริโภคในครัวเรือน

โครงการทดลองเลี้ยงปลากะรัง (เก๋า) จังหวัดนครราชสีมา

ที่ตั้งโครงการ

หมู่ ๕ บ้านปูลาเจ๊ะมุดอ ตำบลศาลาใหม่ อำเภอดงหลวง จังหวัดนครราชสีมา

ความเป็นมา

สืบเนื่องจากพระราชเสาวนีย์ของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

"ประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีความยากจนมาก อยากจะเพิ่มรายได้ให้กับประชาชนเหล่านั้น วิธีการหนึ่งที่ต้องดำเนินการคือ ส่งเสริมการเลี้ยงปลาเก๋า ไก่เบตง และเปิดเทศหรือสัตว์อื่นๆ เพื่อเพิ่มรายได้ โดยในระยะแรกอาจตั้งเป็นศูนย์การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนขึ้น ในพื้นที่ของจังหวัดนครราชสีมา ยะลา และปัตตานี เพื่อให้ประชาชนมารับจ้างและฝึกงานไปด้วย หากมีความพร้อมก็สามารถออกไปประกอบอาชีพด้วยตนเอง"

เพื่อสนองพระราชเสาวนีย์ จึงได้ดำเนินการจัดตั้ง โครงการเลี้ยงปลากะรัง (เก๋า) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ (ในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ) เพื่อสนองพระราชประสงค์ในการที่จะให้โอกาสแก่ราษฎรผู้มีฐานะยากจน มีอาชีพที่สามารถเพิ่มรายได้แก่ครอบครัว และมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

ปีที่เริ่มดำเนินการ

ปี ๒๕๔๒

ข้อมูลการเสด็จ

๑. สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมโครงการฯ ณ บ้านปูลาเจ๊ะมุดอ อำเภอดงหลวง จังหวัดนครราชสีมา เมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๔๒

๒. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมโครงการฯ ณ บ้านปูลาเจ๊ะมุดอ อำเภอดงหลวง จังหวัดนครราชสีมา เมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๔๒

๓. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมโครงการฯ ณ บ้านปูลาเจ๊ะมุดอ อำเภอดงหลวง จังหวัดนครราชสีมา เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๔๒

ผลการดำเนินงานตั้งแต่เริ่มค้นจนถึงปัจจุบันโดยสรุป

ให้คำแนะนำและแจกพันธุ์สัตว์น้ำแก่สมาชิกโครงการฯ การสนับสนุนพันธุ์สัตว์น้ำ ดังนี้

ปีงบประมาณ	รายการ	รวม (ตัว)	รายได้ เฉลี่ย/ปี (ก.ก./ ราย)	รายได้ เฉลี่ย/ปี (บาท)
๒๕๒๒	สนับสนุนพันธุ์ปลากะรัง ขนาด ๔-๕ นิ้ว จำนวน ๔๒ ราย (๑,๐๐๐ ตัว/ราย)	๔๒,๐๐๐	๑๗.๑	๓๘,๕๐๐
๒๕๒๓	สนับสนุนพันธุ์ปลากะรัง ขนาด ๔-๕ นิ้ว จำนวน ๔๒ ราย (๕๕๑ ตัว/ราย)	๒๓,๑๔๒	๑๐๐	๒๒,๖๐๐
๒๕๒๔	สนับสนุนพันธุ์ปลากะรัง ขนาด ๒-๔ นิ้ว จำนวน ๔๒ ราย (๔๘๐ ตัว/ราย)	๒๐,๕๘๐	๑๐๐	๒๐,๓๓๐
๒๕๒๕	สนับสนุนพันธุ์ปลากะรัง ขนาด ๓-๔ นิ้ว จำนวน ๔๒ ราย (๒๕๐ ตัว/ราย)	๑๐,๕๐๐	๘๕	๑๘,๕๕๐
๒๕๒๖	สนับสนุนพันธุ์ปลากะรัง ขนาด ๓-๔ นิ้ว จำนวน ๔๒ ราย (๕๐๐ ตัว/ราย)	๒๑,๐๐๐	๘๐	๒๐,๕๐๐
๒๕๒๗	สนับสนุนพันธุ์ปลากะรัง ขนาด ๔-๕ นิ้ว จำนวน ๔๒ ราย (๒๐๐ ตัว/ราย)	๘,๕๐๐	๒๕	๕,๗๕๐
๒๕๒๘	สนับสนุนพันธุ์ปลากะพงขาว ขนาด ๔-๕ นิ้ว จำนวน ๔๒ ราย (๓๘๐ ตัว/ราย)	๑๕,๘๖๐	๕๕	๕,๓๕๐
๒๕๒๙	สนับสนุนพันธุ์ปลากะพงขาว ขนาด ๒-๓ นิ้ว จำนวน ๒๒ ราย (๗๐๐ ตัว/ราย)	๑๕,๕๐๐	๘๐	๒๐,๓๕๐
๒๕๓๐	สนับสนุนพันธุ์ปลากะพงขาว ขนาด ๒ นิ้ว จำนวน ๒๒ ราย (๗๐๐ ตัว/ราย)	๑๕,๕๐๐	๑๑๗	๑๓,๕๐๐
๒๕๓๑	สนับสนุนพันธุ์ปลากะพงขาว ขนาด ๔-๕ นิ้ว จำนวน ๑๖ ราย (๒๐๐ ตัว/ราย)	๓,๒๐๐	๑๒๐	๑๒,๓๕๐
๒๕๓๒	สนับสนุนพันธุ์ปลากะพงขาว ขนาด ๔-๕ นิ้ว จำนวน ๑๖ ราย (๒๐๐ ตัว/ราย)	๓,๒๐๐		

โครงการกลุ่มอาชีพในถิ่นทุรกันดารในพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ที่ตั้งโครงการ

๑. กลุ่มทักซิณศิลป์และบาคักบ้านเขาคันหยง อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส
๒. กลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้าและปักจักรบ้านเขาคันหยง และบ้านคือลาฆอปลัส อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส
๓. กลุ่มผลิตภัณฑ์กะลามะพร้าวบ้านเขาคันหยง อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส
๔. กลุ่มแม่บ้านเขาคันหยง อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส
๕. กลุ่มพัฒนาอาชีพบ้านศาลาใหม่ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส
๖. กลุ่มพัฒนาอาชีพบ้านลาโละ อำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส

ความเป็นมา

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีพระราชดำริให้จัดตั้งกลุ่มอาชีพประชาชนในถิ่นทุรกันดารขึ้นเป็นครั้งแรกที่บ้านนายาว อำเภอสนามชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา และโปรดเกล้าฯ ให้ดำเนินการส่งเสริมอาชีพให้แก่สมาชิกในกลุ่ม ทั้งการฝึกอบรมและพัฒนาผลิตภัณฑ์โดยใช้วัสดุคิที่มีในท้องถิ่น การจัดหาตลาดในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ตลอดจนการฝึกคิดต้นทุน การทำบัญชีต่างๆ เพื่อให้กลุ่มสามารถบริหารจัดการได้ด้วยตนเอง มีรายได้เพิ่มขึ้น ถึงปัจจุบันการดำเนินงานได้ขยายไปยังครอบครัวของเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำรินในทุกพื้นที่โครงการฯ ซึ่งจังหวัดนราธิวาสมีกลุ่มอาชีพดังกล่าวรวม ๖ กลุ่ม

ปีงบประมาณที่เริ่มดำเนินการ

ปีงบประมาณ ๒๕๔๖

ผลการดำเนินงานตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงปัจจุบันโดยสรุป

ชื่อ กลุ่มอาชีพ	จำนวน สมาชิก (กลุ่ม/คน)	ทุนของกลุ่ม (บาท)	จำหน่ายสินค้า ระหว่างปี (บาท)	กำไรจากการ ดำเนินงาน (บาท)
กลุ่มแม่บ้านเขาตันหยง	๓๕	๘๔,๓๓๔.๒๘	๕๔,๕๕๘.๖๖	๑๖,๑๘๑.๖๒
กลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้าคือลาหือปาปลัส	๑๘	๘๔,๐๒๕.๕๘	๗๘,๘๐๕.๐๐	๓,๐๒๕.๕๘
กลุ่มหัตถกรรมกะลามะพร้าว	๒๒	๑๗๘,๓๐๐.๐๖	๑๐๕,๘๗๗.๐๐	๗๗๐.๐๐
กลุ่มเยาวชนศิลปาศึกษา	๒๐	๔๐๘,๔๑๗.๘๐	๖๘,๒๓๐.๐๐	๑,๗๘๓.๕๔
กลุ่มปักจักรลาโละ	๒๓	๕๒,๐๐๕.๒๒	๖๘,๓๓๔.๐๐	๖,๒๒๕.๓๓
กลุ่มปักจักรกาลาใหม่	๒๔	๒๓๓,๔๘๕.๘๘	๑๕๑,๘๖๐	๑๐,๐๐๘.๘๘

โครงการฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงรักและห่วงใยพี่น้องประชาชนทั่วทุกพื้นที่ โดยเฉพาะในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ เนื่องจากเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ ครั้นเมื่อเสด็จพระราชดำเนินแปรพระราชฐานประทับแรม ณ พระตำหนักทักษิณราชินีเวศน์ จังหวัด นครราชสีมา เพื่อทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจและ ทรงเยี่ยมราษฎรในพื้นที่ต่างๆ อยู่เป็นเนืองนิจ ทรงรับทราบถึงปัญหาความเดือดร้อน ชีวิตความเป็นอยู่ และการประกอบอาชีพของราษฎรในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา จึงมีพระราชดำริให้จัดตั้ง ฟาร์มตัวอย่างขึ้นในอำเภอต่างๆ ของจังหวัด นครราชสีมา

๑. เพื่อเป็นแหล่งจ้างแรงงานและแหล่งผลิตอาหารของจังหวัด โดยเฉพาะผู้ที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ทั้งชาวไทยพุทธ และชาวไทยมุสลิม

๒. เป็นสถานที่เรียนรู้อาชีพการเกษตร เพื่อให้ราษฎรในพื้นที่ได้เรียนรู้และฝึกอาชีพการเกษตร และรู้จักใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และสามารถพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน

๓. ให้ราษฎรนำความรู้ที่ได้จากฟาร์ม นำไปประกอบอาชีพที่บ้านด้วยตนเอง สามารถพึ่งตนเองได้โดยไม่ต้องมาทำงานที่ฟาร์มตัวอย่างอีก

ในจังหวัดนครราชสีมา สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ มีพระราชดำริให้จัดตั้งฟาร์มตัวอย่างฯ จำนวน ๘ ฟาร์ม ประกอบด้วย

๑. โครงการฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ บ้านโคกป่าหมาปือซา

- ที่ตั้ง หมู่ที่ ๕ ตำบลกะลวอ อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา มีพื้นที่จำนวน ๓๑๘.๕ ไร่

๒. โครงการฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถบ้านบาลูกากาปัส

- ที่ตั้ง หมู่ที่ ๑ ตำบลเอราวัณ อำเภอเวียง จังหวัดนครราชสีมา

๓. โครงการฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ บ้านสะเนะ

- ที่ตั้ง หมู่ที่ ๑ ตำบลเวียง อำเภอ รือเสาะ จังหวัดนครราชสีมา

๔. โครงการฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ บ้านโคกโก

- ที่ตั้ง หมู่ที่ ๒ ตำบลโคะเค็ง อำเภอสุโขทัย จังหวัดนครราชสีมา

๕. โครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง และฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ บ้านรอกันบาตู

- ที่ตั้ง หมู่ที่ ๗ ตำบลกะฉวน อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัด นครราชสีมา

๖. โครงการฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ บ้านตอหลัง

- ที่ตั้ง หมู่ที่ ๓ ตำบลคันหยงลิมอ อำเภอระแงะ จังหวัดนครราชสีมา

๗. โครงการฟาร์มตัวอย่าง ในสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ บ้านโคกไร่ใหญ่

- ที่ตั้ง หมู่ที่ ๓ ตำบลสุโขทัย อำเภอสุโขทัย จังหวัดนครราชสีมา

๘. โครงการฟาร์มตัวอย่าง ในสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ บ้านป่าไผ่

- ที่ตั้ง หมู่ที่ ๕ ตำบลคันหยงลิมอ อำเภอระแงะ จังหวัดนครราชสีมา

๙. โครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง และฟาร์มตัวอย่าง ในสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ บ้านเจาะเกาะ

- ที่ตั้ง บ้านเจาะเกาะ หมู่ที่ ๑ ตำบลบุกิต อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนครราชสีมา

โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ สมเด็จพระนางเจ้าฯ บ้านโคกปทุมานี้อาษา

ที่ตั้ง

ตั้งอยู่ที่ทางแยกกิโลเมตรที่ ๑๐ ถนนสาย
นราธิวาส-ตากใบ หมู่ที่ ๕ ตำบลกะลุวอ อำเภอ
เมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส

พื้นที่ดำเนินการ

๓๑๘.๕ ไร่

ความเป็นมา

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงมีความเป็นห่วงเป็นใยในชีวิตและความเป็นอยู่ของราษฎรในจังหวัดนราธิวาส โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกษตรกรผู้ยากไร้ซึ่งขาดความรู้ความเข้าใจในการทำกรเกษตรและเกษตรกรที่ว่างงาน จึงมีพระราชดำริกับผู้ช่วยเลขาธิการพระราชวังฝ่ายกิจกรรมพิเศษ ให้ประสานงานกับจังหวัดนราธิวาส จัดหาพื้นที่เพื่อจัดทำฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำรินี้ในจังหวัดนราธิวาส เมื่อปี ๒๕๔๓ ซึ่งจังหวัดนราธิวาสได้ร่วมกับศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ได้ประสานขอใช้พื้นที่สาธารณประโยชน์บางส่วนของโคกปทุมานี้อาษา

บ้านจาเราะสโตร์ อำเภอเมืองนราธิวาส จำนวน ๒๐๕ ไร่ และที่ราชพัสดุ ๑๔.๕ ไร่ เป็นพื้นที่ดำเนินการ นับเป็นฟาร์มตัวอย่างแห่งแรกของจังหวัดนราธิวาส และได้ดำเนินการเปิดรับสมัครคัดเลือกผู้ว่างงานเข้าฝึกปฏิบัติงานในพื้นที่จริง เพื่อศึกษาเรียนรู้ไว้เป็นแนวทางในการประกอบอาชีพ

ต่อมาในการเสด็จพระราชดำเนินติดตามการดำเนินงานเมื่อวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๔๔ ได้มีพระราชดำริเพิ่มเติมให้ทดลองเลี้ยงนกกระจาบ และให้ขอใช้พื้นที่ติดกับด้านทิศเหนือของพื้นที่เดิมอีก ๑๐๐ ไร่ เพื่อให้สามารถผลิตอาหารให้เพียงพอับความต้องการของตลาด โดยให้เน้นการปลูกพืชเป็นหลัก

ปีงบประมาณที่เริ่มดำเนินการ

ปี ๒๕๖๓

ผลการดำเนินงานตั้งแต่เริ่มดำเนินการถึงปัจจุบัน

๑. กิจกรรมสวนป่าสัตว์ป่า พื้นที่ ๘๗.๕๐ ไร่

สำนักบริหารจัดการในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ๒๑ (เดิมสำนักงานป่าไม้จังหวัดนครราชสีมา เป็นผู้รับผิดชอบ) เลี้ยงสัตว์ ประกอบด้วย

- กรงเลี้ยงไก่ป่า ไก่ตอก ไก่วง จำนวน ๔ กรง
- กรงนกสวยงาม จำนวน ๒๗ กรง เลี้ยงนกเขียวคราม นกกางเขนคางเขนบ้าน นกเขาเปล้านกเขาใหญ่ นกเขาคิน นกเขาเขียว นกเขาชวา นกกาเหว่า นกขมิ้นท้ายทอยค้ำ นกปรอทหัวโขน ฯลฯ
- ทำทางเดินศึกษาธรรมชาติ ระยะทาง ๗๐๐ เมตร
- ร่วมกับสวนสัตว์สงขลาจัดทำกรงเพาะเลี้ยงนกกกระจุบ ๑ กรง เมื่อปี ๒๕๕๕

๒. กิจกรรมปลุสัตว์ พื้นที่ ๘๗.๕๐ ไร่

สำนักงานปลุสัตว์จังหวัดนครราชสีมา ร่วมกับศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์นครราชสีมา และศูนย์วิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยีนครราชสีมา ดำเนินการเลี้ยงสัตว์ และทำแปลงหญ้าอาหารสัตว์

- นกกระจอกเทศพ่อแม่พันธุ์ ๒ คู่
- แพะนมแม่พันธุ์ ๔๘ ตัว พ่อพันธุ์ ๓ ตัว แม่พันธุ์ ๕ ตัว ลูกแพะ ๕๕ ตัว
- ไก่ไข่ จำนวน ๘๐๐ ตัว
- เป็ดอีเหลียง พ่อแม่พันธุ์ ๕๐ ตัว
- ห่าน ๑๐ ตัว
- ไก่กระทง ๕๐๐ ตัว

๓. งานพืชเศรษฐกิจ พื้นที่ ๑๓๔ ไร่

ปลูกพืชผักไม้ผล และพืชไร่ ปลอดภัยจากสารพิษ พื้นที่บางส่วนปลูกยางพารา เป็นพืชหลัก แซมด้วยสับปะรด กล้วย และสร้างโรงเรือนเพาะเห็ด

๔. งานประมง

พื้นที่ ๓๒ ไร่ ขุดบ่อน้ำเพื่อใช้ในฟาร์มฯ และเลี้ยงปลาในบ่อดินและกระชัง พื้นที่ปลูกข้าว พื้นที่ซึ่งเป็นที่ลุ่ม จำนวน ๑๔ ไร่ ๒ งานปลูกข้าวพันธุ์ กข.๑๓ และบางส่วนใช้เป็นอาหารนก

๕. บุคลากร ผู้ปฏิบัติงานในโครงการ รวมทั้งหมค ๒๕๐ คน

- ข้าราชการประจำโครงการ จำนวน ๒ คน
- ลูกจ้างรายเดือน จำนวน ๕ คน
- ลูกจ้างรายวันตามวุฒิ จำนวน ๒ คน
- หัวหน้ากลุ่มงาน จำนวน ๘ คน
- ลูกจ้างรายวัน จำนวน ๒๕๓ คน (ปฏิบัติงานที่พระตำหนักฯ จำนวน ๓๐ คน ปฏิบัติงานที่ฟาร์มฯ จำนวน ๒๒๓ คน)
- ทหารชุดปฏิบัติงาน จำนวน ๓๐ นาย

โครงการฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าฯ บ้านบาลูกากาปัส

ที่ตั้งโครงการ

บ้านบาลูกากาปัส หมู่ที่ ๑ ตำบลเอราวัณ อำเภอเวียง จังหวัดนครราชสีมา

ความเป็นมา

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงมีความห่วงใยในชีวิตและความเป็นอยู่ของราษฎร ในจังหวัดนครราชสีมา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ต่อเกษตรกรผู้ยากไร้ ซึ่งขาดความเข้าใจในการทำงานเกษตร และว่างงาน จึงมีพระราชดำริกับ ผู้ช่วยเลขาธิการพระราชวังฝ่ายกิจกรรมพิเศษ (นายสหัส บุญญาวิวัฒน์ และคณะ) ให้ประสานงานกับจังหวัดนครราชสีมา เพื่อจัดหาที่ดินจัดทำฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ และได้ที่ดินสาธารณประโยชน์ที่ พุ่งปะลูกาลูระ บ้านบาลูกากาปัส หมู่ที่ ๑ ตำบลเอราวัณ อำเภอเวียง จังหวัดนครราชสีมา มีพื้นที่ ๖๐๓-๐-๐๐ ไร่ เพื่อจัดทำฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ เมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๔๖

"ที่ฉันทำฟาร์มตัวอย่างนี้ เพื่อสอนชาวบ้านให้สะสมอาหารเพิ่มขึ้น จะได้ไม่มีปัญหาเรื่องอาหารการกิน และอย่างที่ ๒ คือต้องการให้ทุกๆ คน ที่ข้าพเจ้าได้พบปะได้มีอาชีพ มีทางทำมาหากิน คือรับเขาเข้ามา แล้วจ่ายเงินให้เขาเป็นลูกจ้างในฟาร์ม เวลาเดียวกัน เขาก็ได้เลี้ยง

เปิด เลี้ยงแกะ เลี้ยงอะไรทั้งหลายอย่าง ได้เงิน และได้ค่าจ้างทุกวัน ข้าพเจ้าก็บอกว่าต้องการคนงานมากเพื่อให้เขาเหล่านี้ได้มีงานทำ" ณ ศาลาศุติศาลัย พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

ปีงบประมาณเริ่มดำเนินการ

เดือนกรกฎาคม ๒๕๔๖

ผลการดำเนินงานตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงปัจจุบัน

๑. งานวิชาการเกษตร

- พืชผัก เช่น ถั่วฝักยาว ผักกาด มะเขือ พริก บวบ
- พืชไร่ เช่น ข้าวโพดฝักอ่อน ข้าวโพดหวาน อ้อย ไม้หวาน
- ไม้ผล เช่น แก้วมังกร เงาะ น้ำตาลกรวด ชมพู่ทับทิมจันทร์ ฝรั่ง มะพร้าวหอม ส้มแขก มะละกอมังคุด พุทรา ทูเรียน ลองกองกล้วย

๒. งานประมง

- เลี้ยงปลาทับทิมในบ่อดิน

๓. งานปศุสัตว์

- เลี้ยงแพะนม พันธุ์ชาแนน เลี้ยงไก่ไข่ เลี้ยงไก่พื้นเมือง เลี้ยงเป็ดไข่

โครงการฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าฯ บ้านสะแนะ

ที่ตั้ง

หมู่ที่ ๑ ตำบลเรียง อำเภอรือเสาะ
จังหวัดนราธิวาส

พื้นที่ดำเนินการ

๓๐๐ ไร่

ความเป็นมา

พื้นที่บ้านสะแนะ มีสภาพภูมิประเทศทั่วไปเป็นที่ราบสลับกับภูเขาสูงต่ำ สภาพพื้นที่เป็นป่าไม้เบญจพรรณ เป็นแหล่งต้นน้ำลำธารดินมีความอุดมสมบูรณ์ ในปัจจุบันทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมประสบกับปัญหาการตัดไม้ทำลายป่าและการล่าสัตว์ ทำให้สภาพป่าไม้โล่งเตียน คุกคามดินหิน นอกจากนี้ยังพบว่าพื้นที่ทำการเกษตรมีการใช้สารเคมีปราบศัตรูพืชจนเกินความจำเป็น ทำให้มีผลกระทบต่อน้ำและสิ่งแวดล้อม เนื่องจากประชาชนและเกษตรกรในพื้นที่ขาดความรู้ ความเข้าใจ ในการประกอบอาชีพ ดังจะเห็นได้จากเมื่อปี ๒๕๖๑ ราษฎรบ้านสะแนะได้ขอใช้พื้นที่สาธารณประโยชน์เพื่อจัดทำทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ของหมู่บ้าน (วัว-แพะ) รวมพื้นที่ประมาณ ๑๐๐ ไร่ และได้ขยายพื้นที่เพิ่มเติมอีก ๒๐๐ ไร่ เมื่อปี ๒๕๖๘ เพื่อการปลูกพืชผักไว้บริโภคในครัวเรือน ส่วนที่เหลือนำออกจำหน่ายในหมู่บ้าน แต่ดำเนินการได้ระยะหนึ่งก็ได้เลิกกันไป ทำให้พื้นที่ ๒๐๐ ไร่ ถูกปล่อยทิ้งร้างให้เป็นป่าละเมาะ คงเหลือเฉพาะพื้นที่เป็นทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์เพียง ๑๐๐ ไร่เท่านั้น ในปี ๒๕๖๓

นายสระรี มะดีเยาะ ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๑ บ้านสะแนะ มีความต้องการให้เกษตรกรในพื้นที่มีงานทำและมีรายได้ค่อวันที่แน่นอน จึงได้ประสานงานผ่าน พลเอก ณพล บุญทับ รองสมุหราชองครักษ์ และ นายสหัส บุญญาวิวัฒน์ ผู้ช่วยเลขาธิการ-พระราชวัง เพื่อใช้พื้นที่แห่งนี้เป็นฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ โดยได้เริ่มดำเนินงานเมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๓

ปีงบประมาณที่เริ่มดำเนินการ

เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๓

ผลการดำเนินงานตั้งแต่เริ่มดำเนินการถึงปัจจุบัน

แบ่งพื้นที่เพื่อใช้ประโยชน์ดังนี้

๑. งานประมง เลี้ยงปลานิลแดงในกระชัง
๒. งานพืชเศรษฐกิจ พื้นที่ ๘๘ ไร่ ปลูกพืชผักกินใบ ผักกินผล ไม้ผล และการเพาะเห็ดนางฟ้าในโรงเรือน
๓. การปศุสัตว์ เลี้ยงแพะนมในโรงเรือน และไก่พื้นเมือง

จำนวนบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในโครงการรวมทั้งหมด ๑๓๐ คน

- ลูกจ้างรายเดือน จำนวน ๒ คน
- หัวหน้าคนงาน จำนวน ๘ คน
- ลูกจ้างรายวัน จำนวน ๑๑๘ คน

โครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงและฟาร์มตัวอย่าง ในสมเด็จพระนางเจ้าฯ บ้านรัตนวาสุ

ที่ตั้ง

หมู่ที่ ๘ ตำบลละวอ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส

ความเป็นมา

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้พระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ จำนวน ๒๐ ล้านบาท เพื่อจัดสร้างหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงและฟาร์มตัวอย่าง ทั้งนี้เพื่อเป็นการช่วยเหลือครอบครัวเจ้าหน้าที่ และประชาชนที่ประสบเคราะห์กรรมจากการกระทำของผู้ก่อความไม่สงบในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ทั้งเป็นการสร้างงานให้ราษฎรมีอาชีพและรายได้ เริ่มก่อตั้งในเดือนกันยายน ๒๕๕๗ บนพื้นที่ ๘๖๖ ไร่

ปีงบประมาณที่เริ่มดำเนินการ

ปี ๒๕๕๗

ผลการดำเนินงานตั้งแต่เริ่มดำเนินการถึงปัจจุบัน

มีพื้นที่จำนวน ๘๘๗ ไร่ แบ่งพื้นที่เพื่อใช้ประโยชน์เป็น ๖ กิจกรรม ดังนี้

- กิจกรรมที่ ๑ เขตพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ พื้นที่ ๕๐ ไร่ ขุดบ่อเพื่อผลิตฟอ-แม่พันธุ์ ปลาแรด และปลานิล บ่ออนุบาล ลูกปลา เลี้ยงปลานิลดำ ปลานิลแดงในกระชัง เลี้ยงกบพันธุ์ไทยในบ่อซีเมนต์

- กิจกรรมที่ ๒ เขตปศุสัตว์ พื้นที่ ๖๖ ไร่ เลี้ยงเป็ด แพะนม แพะเนื้อ ไก่วง นกกระทาเทศ ไก่ลูกผสมและไก่เนื้อ
- กิจกรรมที่ ๓ เขตทำนา พื้นที่ ๕๔ ไร่ ดำเนินการปักคันนา และปลูกข้าว พันธุ์ เล็บนก ปัดตานี สุพรรณบุรี หลังฤดูเก็บเกี่ยวส่งเสริมการปลูกพืชไร่ ตลอดทั้งปี
- กิจกรรมที่ ๔ เขตพัฒนาเพื่อปลูกพืชผัก พืชไร่ ไม้ผล พื้นที่ ๑๑๒ ไร่ เดิมมีปัญหาน้ำท่วมขัง จึงขุดคู-ยกร่อง ปลูกพืชผัก พืชไร่ และไม้ผล และจะสร้างอาคารผสมปุ๋ยและอาคารผลิตเชื้อเห็ด
- กิจกรรมที่ ๕ การเพาะเห็ด สร้างโรงเรือนเปิดดอก และโรงเรือนบ่มเชื้อเพาะเห็ดคนางฟ้า
- กิจกรรมที่ ๖ อนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ สร้างสะพานเป็นเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติความยาว ๑๓๐ เมตร ศึกษาพรรณไม้นานาชนิดและระบบนิเวศน์ในป่า

จำนวนบุคลากร ผู้ปฏิบัติงานในโครงการรวมทั้งหมด ๒๕๐ คน

- ข้าราชการประจำโครงการ จำนวน ๕ คน
- เจ้าหน้าที่ธุรการรายเดือน จำนวน ๑ คน
- ลูกจ้างรายวันตามวุฒิ จำนวน ๑ คน
- หัวหน้าคนงาน จำนวน ๑๖ คน
- ลูกจ้างรายวัน จำนวน ๒๒๘ คน

โครงการฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าฯ บ้านโคกโก

ที่ตั้งโครงการ

บ้านโคกโก หมู่ที่ ๒ ตำบลโคะเค็ง
อำเภอสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย

ความเป็นมา

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงมีความห่วงใยในชีวิตและความเป็นอยู่ของราษฎร ในจังหวัดสุโขทัย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คอเกษตรกรผู้ยากไร้ ซึ่งขาดความเข้าใจในการทำงานเกษตร และว่างงาน จึงมีพระราชดำริกับผู้ช่วยเลขาธิการพระราชวังฝ่ายกิจกรรมพิเศษ (นายสหัส บุญญาวิวัฒน์ และคณะ) ให้ประสานงานกับจังหวัดสุโขทัย จัดหาที่ดิน ได้ที่สาธารณประโยชน์ ตั้งอยู่ที่บ้านโคกโก หมู่ที่ ๒ ตำบลโคะเค็ง อำเภอสุโขทัย ซึ่งมีเนื้อที่ประมาณ ๓๑๔ ไร่ ๒ งาน อยู่ในความดูแลรักษาของกระทรวงมหาดไทย (ที่สงวนเลี้ยงสัตว์ป่าโคกไสเกาะสาธารณประโยชน์) เพื่อจัดทำฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าฯ

ปีงบประมาณเริ่มดำเนินการ

เดือนกรกฎาคม ๒๕๔๗

ผลการดำเนินงานตั้งแต่เริ่มต้นจนถึง ปัจจุบันโดยสรุป

๑. งานวิชาการเกษตร

- พืชขึ้นค้าง เช่น ปลูกบวบเหลี่ยม มะระจีน พักเขียว แดงกวา แดงร้าน ถั่วฝักยาว ถั่วพุ่ม
- พืชกินผล เช่น มะเขือเปราะ (เจ้าพระยา) มะเขือเปราะคางกบ มะเขือยาว (เขียว) พริกหยวก
- พริกขี้หนูชี้ฟ้า กระเจี๊ยบ
- พืชกินใบ เช่น กะหล่ำปลี บล็อกโคลี่ ผักกาดหอม ผักกวางตุ้ง ผักบุ้ง โหระพา
- ผักกาดขาว ผักกวางตุ้งฮ่องเต้
- พืชกินดอก เช่น ต้นแคปลูกบริเวณรอบๆ ริมคูน้ำที่ขุดเอาไว้ โดยสลับกับกล้วยน้ำว้า

- ต้นคะโคไร่ ดอกไม้จีน คากหลา
- พืชไร่ เช่น ข้าวโพดหวาน ข้าวโพดฝักอ่อน ไข่ ชিং และเผือก
- ไม้ผลเศรษฐกิจ เช่น พุทรา เงาะ น้ำตาลกรวด มะพร้าวน้ำหอม ชมพูทับทิมจีน
- กล้วยน้ำว้า แก้วมังกร ฝรั่งไร้เมล็ด
- พืชสวน เช่น ยางพารา ต้นหม่อน
- เพาะเห็ดฟาง

๒. งานประมง

- เลี้ยงปลาทับทิมในกระชัง จำนวน ๑๐ กระชังๆ ละ ๕๐๐ ตัว
- เลี้ยงปลาสาวยในกระชัง จำนวน ๖ กระชังๆ ละ ๕๐๐ ตัว
- เลี้ยงปลาคุกกี้กอยู่ในกระชัง จำนวน ๑๒ กระชังๆ ละ ๑,๐๐๐ ตัว
- เลี้ยงปลาแรด ในบ่อดิน จำนวน ๑ บ่อๆ ละ ๔,๐๐๐ ตัว

๓. งานปศุสัตว์

- เลี้ยงแพะเนื้อ
- เลี้ยงไก่พันธุ์พื้นเมือง จำนวน ๓๐๐ ตัว

๔. งานแปรรูป

- แปรรูปกล้วย เป็นกล้วยฉาบ กล้วยกวน กล้วยอบ แปรรูปขนมดาว – หวานต่าง ๆ

โครงการเลี้ยงปลากดเหลืองในกระชังตามพระราชดำริ

ที่ตั้งของโครงการ

หมู่ที่ ๓ ตำบลคันหยงลิมอ อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส

ความเป็นมา

พระราชทานความช่วยเหลือราษฎร ที่ประสงค์จะเลี้ยงปลากดเหลืองในกระชัง

ปีที่เริ่มดำเนินการ

ปี ๒๕๔๗

ผลการดำเนินงานตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงปัจจุบันโดยสรุป

- ๑๗ กันยายน ๒๕๔๗ อบรมเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๕๗ ราย
- ๒๘ กันยายน ๒๕๔๗ จัดทะเบียนกลุ่มเกษตรกรชื่อ "กลุ่มเกษตรกรทำประมงต่อหลัง คันหยงลิมอ"
- ตุลาคม ๒๕๔๗ ดำเนินการเลี้ยงปลากดเหลืองในกระชัง จำนวน ๒๕ กระชัง

- ในรุ่นต่อมา-ปัจจุบัน เกษตรกรได้เลี้ยงปลาหลายชนิดขึ้นตามความนิยมของการบริโภค เช่น ปลานิล ปลาตะบิติ ปลาชุก และปลาหมอ สภาพปัญหา เรื่องของคุณภาพน้ำ เป็นกรด ทำให้ปลาที่เลี้ยงค่อนข้างจะโตช้า และสภาพต้นทุนการผลิต อาหารปลาที่มีราคาสูง เกษตรกรส่วนใหญ่จับปลาบริโภคในครัวเรือนมากกว่าการจำหน่าย

โครงการฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าฯ บ้านค้อหลัง

ที่ตั้ง

หมู่ที่ ๓ ตำบลคันหยงลิม อําเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส

เป็นที่ดินสาธารณประโยชน์ มีเนื้อที่ ๕๒ ไร่ ๒ งาน ๕๘ ตารางวา เริ่มดำเนินการ เดือนกันยายน ๒๕๕๗

ความเป็นมา

เมื่อวันศุกร์ที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๗ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนิน ไปยังวัดคันติการาม บ้านค้อหลัง หมู่ที่ ๓ ตำบลคันหยงลิม อําเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส เพื่อทรงนมัสการพระสงฆ์และทรงงานพร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เพื่อทรงนมัสการพระสงฆ์และทรงงานเยี่ยมราษฎร ในการนี้ นายชัยยุทธ์ ไชยยาว ผู้ใหญ่บ้านค้อหลังและ นายไสว ศรีชัย กำนันตำบลคันหยงลิม ได้กราบบังคมทูลขอพระราชทานความช่วยเหลือจากการขาดแคลนน้ำเพื่อใช้ในการอุปโภค บริโภค และการเพาะปลูกของราษฎรบ้านค้อหลัง บ้านโคกเนียง บ้านโคกคราด หมู่ที่ ๓ หมู่ที่ ๔ ตำบลคันหยงลิม ซึ่งสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ มีพระราชดำริกับนายสหัส บุญญาวิวัฒน์ ผู้ช่วยเลขาธิการพระราชวัง ฝ่ายกิจกรรมพิเศษ นายเทิดศักดิ์ บุญยขจร ผู้อำนวยการกรมชลประทาน และหม่อมหลวงจิรพันธุ์ ทวีวงศ์ ผู้อำนวยการกลุ่มประสานงานโครงการฯ ๔ สำนักงาน กปร. ผู้อำนวยการกลุ่มกิจกรรมพิเศษ ให้ดำเนินการจัดหาแหล่งน้ำให้ราษฎรเพื่อใช้ในการอุปโภคบริโภคและการเกษตรรวมทั้งให้ดำเนินการพัฒนาอาชีพแก่ราษฎรโดยจัดตั้งกลุ่ม

ศิลปอาชีพในพื้นที่โครงการเลี้ยงปลากดเหลืองในกระชังที่คลองปรักเตยและจัดทำโครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริขึ้นในพื้นที่สาธารณประโยชน์บ้านค้อหลัง หมู่ที่ ๓ ตำบลคันหยงลิม อําเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส จำนวน ๕๒ ไร่ ๒ งาน ๕๘ ตารางวา เป็นพื้นที่แก่ราษฎรในการดำเนินการ

ปีงบประมาณที่เริ่มดำเนินการ

ปี ๒๕๕๘

ผลการดำเนินงานตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงปัจจุบัน

แบ่งพื้นที่ดำเนินกิจกรรมต่างๆ คือ

๑. การปลูกพืชเศรษฐกิจ โดยเน้นปลูกพืชผักกินผล และผักกินใบ เช่น แดงกวาง ถั่วฝักยาว
๒. การประมง เลี้ยงปลานิลคําและปลาตบตี๋ในกระชัง
๓. การปศุสัตว์ เลี้ยงเป็ดไข่และไก่ไข่ในโรงเรือน ๓ หลัง
๔. การแปรรูปผลผลิต เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าและการถนอมอาหาร เช่น การทำข้าวเกรียบจากพืชผักและผลไม้ ทำน้ำกระเจี๊ยบ ในช่วงฤดูผลไม้ รับผิดชอบและคัดแยกไม้ผลจากเกษตรกรพื้นที่ใกล้เคียง ได้แก่ เแงะ ลองกอง มังคุด ฯลฯ ส่งจำหน่ายทั่วไป
๕. บุคลากร ผู้ปฏิบัติงานในโครงการรวมทั้งหมด ๗๕ คน

- ข้าราชการ จำนวน ๓ คน
- ลูกจ้างรายวัน จำนวน ๑ คน
- หัวหน้าคนงาน จำนวน ๗ คน
- ลูกจ้างรายวัน จำนวน ๖๔ คน

โครงการฟาร์มตัวอย่าง ในสมเด็จพระนางเจ้าฯ บ้านโคกไร่ใหญ่

ที่ตั้ง

หมู่ที่ ๓ ตำบลสุโขทัย อำเภอสว่างวีระวัฒน์ จังหวัดน่าน

พื้นที่ดำเนินการ

จำนวน ๓๒๕ ไร่

ความเป็นมา

เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯ เยี่ยมราษฎรที่วัดประชุมชลธารา ตำบลสุโขทัย อำเภอสว่างวีระวัฒน์ จังหวัดน่าน ซึ่งก่อนหน้านั้นคณะทำงานในหมู่บ้าน นำโดยกำนัน นายกองค์การบริหารส่วนตำบล และผู้ใหญ่บ้าน ได้เข้าพบหารือกับหัวหน้าคณะทำงานฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ชุดที่ ๑ โดยการนำของ พลเรือเอก นคร พิบูลสวัสดิ์ ให้นำชาวบ้านผู้ว่างงานและเกษตรกรผู้ยากไร้ได้มีงานทำ หัวหน้าคณะทำงานฟาร์มตัวอย่าง ชุดที่ ๑ ได้สอบถามคณะทำงานในหมู่บ้าน ว่ามีพื้นที่ว่างที่ไหนพอที่จะตั้งฟาร์มได้ คณะทำงานหมู่บ้าน จึงนำไปดูพื้นที่สาธารณะประโยชน์ ที่ทำฟาร์มตัวอย่างบนพื้นที่ประมาณ ๓๒๕ ไร่ บ้านโคกไร่ใหญ่ ตำบลสุโขทัย อำเภอสว่างวีระวัฒน์ จังหวัดน่าน

หลังจากนั้นคณะทำงานในหมู่บ้านจึงได้ทำเรื่องเสนอไปยังหัวหน้าคณะทำงานฟาร์มตัวอย่างฯ ชุดที่ ๒ โดยการนำของ พลโทวีระ สิ้นสูงสถานนท์ ต่อจากนั้น พลเอกณพล บุญทับ รองสมุหราชองครักษ์ ในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และ นายสหัส บุญญาวิวัฒน์ ผู้ช่วยเลขาธิการพระราชวังฝ่ายกิจกรรมพิเศษ ได้เข้าดูพื้นที่และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินงานฟาร์มดังกล่าว

ปีงบประมาณที่เริ่มดำเนินการ

วันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๕๘ โดยรับสมัครเกษตรกร และผู้ว่างงานในพื้นที่เข้าปฏิบัติงานในฟาร์มฯ

ผลการดำเนินงานตั้งแต่เริ่มดำเนินการถึงปัจจุบัน

กิจกรรมการดำเนินงานภายในฟาร์ม ดังนี้

๑. **ด้านปศุสัตว์** เลี้ยงแพะนม แพะเนื้อ ไก่วง เป็ดอีเหลียง ไก่ไข่ ไก่เนื้อ

๒. **ด้านพืชเศรษฐกิจ** ปัจจุบันกำลังดำเนินงานด้านเศรษฐกิจ แบ่งพื้นที่เป็น ๔ แปลง คือ

- ไม้ผล พื้นที่ ๓๗.๘ ไร่ ปลูกพุทรา มะม่วง มะยมชิด มะปราง น้อยหน่า ขนุน มะเฟือง ละมุด ฝรั่ง แก้วมังกร มะละกอพันธุ์เรด เลดี้ กล้วยไข่
- แปลงพืชผัก พื้นที่ ๑๘ ไร่ ปลูก มะเขือยาว มะเขือเปราะ แดงกวาง กระเจียบเขียว ถั่วแขก ถั่วฝักยาว ข้าวโพดฝักอ่อน ข้าวโพดหวาน พริกไทย มะนาว
- ค่าเนนการเพาะเห็ดนางฟ้าและสร้างโรงเรือนบ่มเชื้อ จำนวน ๑๐ โรงเรือน

๓. ด้านการประมง

ชลประทาน ค่าเนนการขุดสระน้ำขนาดใหญ่ ขนาด กว้าง ๖๐ เมตร ยาว ๑,๕๐๐ เมตร เพื่อเก็บกักน้ำจืดใช้ในการเกษตร

ขุดบ่อดินเพื่อกักน้ำไว้ใช้ในฟาร์มทั้งหมด ๒ บ่อ ปัจจุบันเลี้ยงปลานิลดำในบ่อดิน จำนวน ๑ บ่อ เลี้ยงปลาสร้อย จำนวน ๑ กระชัง เลี้ยงปลาคูก จำนวน ๓ กระชัง ส่วนอีก ๑ บ่อ เป็นบ่อรวมกับพื้นที่สระน้ำ

ปัจจุบันนำผลผลิตภายในฟาร์มมาแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าและการถนอมอาหาร

๔. บุคลากร ผู้ปฏิบัติงานในโครงการรวมทั้งหมท ๘๑ คน

- ลูกจ้างรายเดือน จำนวน ๒ คน
- ลูกจ้างรายวันตามวุฒิ จำนวน ๓ คน
- ลูกกรรรายวัน จำนวน ๒ คน
- หัวหน้าคนงาน จำนวน ๓ คน
- ลูกจ้างรายวัน จำนวน ๘๑ คน

โครงการฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าฯ บ้านป่าไผ่

ที่ตั้ง

หมู่ที่ ๕ ตำบลคันหยงลิมอ อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส

พื้นที่ดำเนินการ

จำนวน ๒๐๐ ไร่

ความเป็นมา

ด้วยสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงห่วงใยราษฎรผู้บริสุทธิ์ที่ประสบเหตุการณ์ก่อความไม่สงบใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเฉพาะในเขตพื้นที่ตำบลคันหยงลิมอ อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส ซึ่งมีแนวโน้มจะทวีความรุนแรงมากขึ้น ดังกรณีการทารุณกรรม ลอบสังหารชีวิตนาวิกโยธิน ๒ นาย ณ บ้านคันหยงลิมอ เมื่อปลายเดือนกันยายน ๒๕๔๘ ที่ผ่านมา ปัจจุบันราษฎรผู้บริสุทธิ์ในหมู่บ้านลาถู บ้านทุ่งขมิ้น บ้านลูกเงา บ้านป่าไผ่ และบ้านจุฬารณณ์ ต่างก็มีความหวาดกลัวภัยอันตราย ไม่กล้าเดินทางออกนอกบ้าน เพื่อประกอบอาชีพทำสวนยางหรือเก็บผลไม้ นอกจากนั้นผู้ก่อ

การร้าย ยังได้ใช้อาวุธสงครามมาทำการยิงข่มขู่จนเป็นสาเหตุให้ราษฎรผู้บริสุทธิ์อพยพ ย้ายถิ่นฐานออกนอกหมู่บ้าน ทิ้งพื้นที่ทำกิน และบ้านเรือนให้รกร้างว่างเปล่า ความทราบถึงพระเนตรพระกรรณ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ จึงมีพระราชเสาวนีย์ให้ กรมราชองครักษ์ทำการสำรวจพื้นที่ซึ่งเป็นที่สาธารณะเพื่อนำมาจัดทำฟาร์มตัวอย่างให้ราษฎร ใช้เป็นสถานที่ประกอบอาชีพทำการเกษตรเป็นส่วนรวม โดยมีเจ้าหน้าที่เข้าไปให้ความคุ้มครองดูแลความปลอดภัย และให้ความรู้ทางด้าน การเกษตร ปศุสัตว์ และการประมง อย่างถูกหลักวิชาการ

คณะทำงานกองงานในพระองค์ ได้ทำการสำรวจพื้นที่ แล้วพบว่าวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนราธิวาส มีพื้นที่ดินว่างเปล่าอยู่แปลงหนึ่งที่ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์ ที่ดินดังกล่าวอยู่ใกล้โรงเรียนบ้านป่าไผ่ หมู่ที่ ๕ ตำบลคันหยงลิมอ พื้นที่ประมาณ ๒๐๐ ไร่

ปีงบประมาณที่เริ่มดำเนินการ

๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๘

ผลการดำเนินงานตั้งแต่เริ่มดำเนินการถึงปัจจุบัน

แบ่งพื้นที่เพื่อใช้ประโยชน์ในด้านต่างๆ คือ

๑. ด้านพืช ปลูกพืชผักกินใบและผักกินผล เช่น ผักคะน้า กวางตุ้ง แดงกวา ถั่วฝักยาว พริก มะเขือ ผักกาดขาว ปลูกพืชไร่ เช่น อ้อย สับปะรด ไม้หวาน ปลูกไม้ผล เช่น เงาะโรงเรียน มังคุด ชมพู่ และการเพาะเห็ด เช่น การเพาะเห็ดนางฟ้า เห็ดนางรม

๒. ด้านประมง เลี้ยงปลาน้ำจืดในบ่อดิน จำนวน ๑๐ บ่อ ได้แก่ ปลาดุกเพียน ปลาหมอไทย ปลาดุกอุย ปลานิล เลี้ยงกุ้งก้ามกรามในบ่อดิน จำนวน ๒ บ่อ เลี้ยงกบในบ่อซีเมนต์ จำนวน ๖ บ่อ เลี้ยงปลาน้ำจืดในกระชัง จำนวน ๕๐ กระชัง ได้แก่ ปลากดเหลือง ปลากือเลาะ ปลาแรด ปลาทับทิม ปลานิลดำ

๓. ด้านปศุสัตว์ เลี้ยงแพะนม ๓๐ ตัว
 ๑ โรงเรือน เลี้ยงไก่ไข่ จำนวน ๑,๒๐๐ ตัว ๒
 โรงเรือน เลี้ยงเป็ดไข่ จำนวน ๓๐๐ ตัว ๑ โรง
 เรือน เลี้ยงเป็ดปักกิ่ง จำนวน ๓๐๐ ตัว ๑ โรง
 เรือน เลี้ยงห่าน จำนวน ๕๐ ตัว ๑ โรงเรือน
 เลี้ยงไก่พื้นเมือง จำนวน ๓๐๐ ตัว ๑ โรงเรือน

๔. ด้านแปรรูป การนำผลผลิตมาแปรรูป เช่น การทำข้าวเกรียบปลา ข้าวเกรียบผัก ปลาแดดเดียว น้ำผักปั่นเพื่อสุขภาพ

จำนวนบุคลากร ผู้ปฏิบัติงานในโครงการรวมทั้งหมด ๕๕ คน

- ข้าราชการประจำโครงการ จำนวน ๑ คน
- ลูกจ้างรายเดือน จำนวน ๒ คน
- ลูกจ้างรายวันตามวุฒิ จำนวน ๒ คน
- ลูกจ้างรายวัน จำนวน ๕๐ คน

โครงการส่งเสริมการผลิตไหมไทย

ที่ตั้งของโครงการ

ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ จังหวัดนราธิวาส จัดตั้งขึ้นตามพระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

ความเป็นมา

เมื่อวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๔๘ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ มีพระราชดำริให้จัดตั้งศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ จังหวัดนราธิวาสขึ้น เพื่อให้การสนับสนุนและส่งเสริมอาชีพแก่ราษฎรที่ปลูกหม่อนเลี้ยงไหมในเขตภาคใต้ตอนล่างให้มีรายได้เสริม ซึ่งเป็นการอนุรักษ์ คุ้มครองภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรม และเพื่อให้เกิดความรักอาชีพ รักถิ่นฐานอันนำไปสู่ความมั่นคงของท้องถิ่นต่อไป

ปีที่เริ่มดำเนินการ

ปี ๒๕๔๘

ผลการดำเนินงานตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงปัจจุบันโดยสรุป

๑. กลุ่มศิลปาชีพทอผ้าวัดพระพุทธศาลาลพว่อน อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส
 - อบรมโครงการปลูกหม่อนและเลี้ยงไหมแบบเน้นหลักสูตรจำนวน ๓๐ ราย และอบรมเทคนิคการผลิตซาไบหม่อนแบบครัวเรือนและมาตรฐานซาไบหม่อน จำนวน ๒๐ ราย

- อบรมโครงการฟอกย้อมเส้นไหม ด้วยสีเคมี จำนวน ๖๐ ราย
- อบรมโครงการฟอกย้อมเส้นไหม ด้วยสีธรรมชาติ จำนวน ๖๐ ราย
- อบรมการบริหารจัดการและเทคนิคการเพิ่มผลผลิตหม่อนและไหม จำนวน ๒๐ ราย

๒. กลุ่มศิลปินอาชีพทอผ้าบ้านตอหลัง ตำบลไพรวัน อำเภอดงขี้เหล็ก จังหวัดนครราชสีมา

- อบรมโครงการปลูกหม่อนและเลี้ยงไหมแบบเน้นหลักสูตร จำนวน ๒๐ ราย

๓. ฟาร์มตัวอย่างฯ บ้านโคกไร่ใหญ่ ตำบลสุไหงปาดี อำเภอสุไหงปาดี จังหวัดนราธิวาส

- อบรมโครงการส่งเสริมการผลิตไหมไทยคุณภาพดี จำนวน ๒๐ ราย
- อบรมเกษตรกรการผลิตชาแบบครัวเรือนและมาตรฐานชาใบหม่อน จำนวน ๕ ราย

๔. ฟาร์มตัวอย่างฯ บ้านโคกโก ตำบลโต๊ะเค็ง อำเภอสุไหงปาดี จังหวัดนราธิวาส

- อบรมโครงการส่งเสริมการผลิตไหมไทยคุณภาพดี จำนวน ๒๐ ราย

- อบรมเกษตรกรการผลิตชาแบบครัวเรือนและมาตรฐานชาใบหม่อน จำนวน ๕ ราย

๕. ฟาร์มตัวอย่างฯ บ้านรอดันบากู ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส

- อบรมโครงการส่งเสริมการผลิตไหมไทยคุณภาพดี จำนวน ๒๐ ราย

๖. ฟาร์มตัวอย่างฯ บ้านโคกป่าขามปือซา ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส

- อบรมโครงการส่งเสริมการผลิตไหมไทยคุณภาพดี จำนวน ๒๐ ราย

๗. ฟาร์มตัวอย่างฯ บ้านตอหลัง ตำบลตันหยงลิมอ อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส

- อบรมโครงการส่งเสริมการผลิตไหมไทยคุณภาพดี จำนวน ๒๐ ราย
- อบรมเกษตรกรการผลิตชาแบบครัวเรือนและมาตรฐานชาใบหม่อน จำนวน ๕ ราย

โครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงและฟาร์มตัวอย่าง ในสมเด็จพระนางเจ้าฯ บ้านเจาะเกาะ

ที่ตั้ง

บ้านเจาะเกาะ หมู่ที่ ๑ ตำบลบุกิต
อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส

พื้นที่ดำเนินการ จำนวน ๑๕๑ ไร่ ๒ งาน
๕๗.๕ ตารางวา

ความเป็นมา

จัดซื้อที่ดินบริเวณด้านหลังอำเภอเจาะไอร้อง
จากราษฎรที่อพยพออกนอกพื้นที่ไปแล้ว และ
ราษฎรที่มีความประสงค์จะขายที่ดิน จำนวน
๑๕๑ ไร่ จัดตั้งหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง สร้าง
บ้านประกอบเร่งด่วน (Knock down) จำนวน ๓๐
หลัง รวมพื้นที่ ๒๖ ไร่ โดยให้ทหารพรานที่ปลด
ประจำการและมีความประพฤติดีเข้าอยู่อาศัย
พร้อมทั้งจัดสรรที่ดินให้ครอบครัวละ ๒ งานและ
เป็นพื้นที่ใช้สอยในหมู่บ้าน ๑๑ ไร่ ส่วนพื้นที่อีก
๑๒๕ ไร่ จัดทำฟาร์มตัวอย่างแบบไร่นาสวนผสม
ปลูกพืชเศรษฐกิจหมุนเวียนระยะสั้น เพื่อให้
ราษฎรที่เข้าร่วมโครงการได้เรียนรู้การทำ
การเกษตร ปศุสัตว์ และพัฒนาพื้นที่ให้เป็น อนาคต

อาหารชุมชน (Food Bank) จัดทำระบบป้องกัน
หมู่บ้านโดยทำการฝึกกองกำลังรักษาหมู่บ้าน
และจัดตั้งสาธารณสุขปโภคที่สำคัญของชุมชน
ได้แก่ สถานีจ่ายไฟฟ้า ประปาหมู่บ้าน และตู้
โทรศัพท์สาธารณะประจำหมู่บ้าน สร้างหอ
กระจายข่าวสำหรับเตือนภัย จัดทำรั้วลวดหนาม
รอบพื้นที่โครงการ จัดตั้งธนาคารข้าว
พระราชทานสำหรับให้ราษฎรยืมในยามฉุกเฉิน
จัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียน

ปีงบประมาณที่เริ่มดำเนินการ

ปี ๒๕๔๘

ผลการดำเนินงานตั้งแต่เริ่มดำเนินการถึง ปัจจุบัน

แบ่งพื้นที่ในโครงการ เป็น ๒ ส่วน คือ

- พื้นที่โครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจ
พอเพียง พื้นที่ ๒๖ ไร่
- โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ พื้นที่
๑๒๕ ไร่ ดำเนินกิจกรรม ดังนี้

๑. งานปศุสัตว์ เนื้อที่ ๑๓.๖๖ ไร่
ดำเนินการเลี้ยงไก่ไข่ ๑ โรงเรือน
(ปัจจุบันกำลังพักคอก ณ เดือนพฤษภาคม)

๒. งานพืชเศรษฐกิจ เนื้อที่ ๘๐ ไร่

- ปลูกพืช และพืชไร่ ผักกินใบ ดอก ผล เช่น ข้าวโพดฝักอ่อน ข้าวโพดหวาน ถั่วฝักยาว มะระ กะหล่ำ คอก บล็อกโคลี่ ฯลฯ
- เพาะเห็ดนางฟ้า จำนวน ๘ โรงเรือน ขนาด ๔ x ๖ เมตร
- ปลูกยางพาราพันธุ์ นาทวี ๒๕๑ จำนวน ๒๔ ไร่

๓. งานส่งเสริมการเกษตร เนื้อที่ ๓.๒๘ ไร่

ดำเนินการจัดทำจุดเรียนรู้การเกษตร เลี้ยงแพะพื้นเมือง จำนวน ๓ ตัว ๑ โรงเรือน ปลูกกล้วยหิน จำนวน ๒ งาน บ่อเลี้ยงปลา ขนาด ๑๐ x ๑๒ เมตร จำนวน ๑ บ่อ เมื่อเดือน มีนาคม ๒๕๕๑ สนับสนุนเมล็ดพันธุ์ผัก และปุ๋ย ให้แก่สมาชิกที่อาศัยอยู่ในโครงการหมู่บ้าน เศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๓๐ ครัวเรือน

นอกจากนี้ในพื้นที่ฟาร์มฯได้แบ่งพื้นที่ เพื่อจัดทำ สนามเฮลิคอปเตอร์ จำนวน ๕.๖๔ ไร่ สร้างผลผลิตที่ประทับ จำนวน ๑ ไร่

